



مرکز آموزشی پژوهشی و درمانی قائم (ع)

درباره کتواسیدوز دیابتی DKA (عارضه شدید قندخون بالا) بیشتر بدانیم...



ویژه بیمار و خانواده

تاریخ ویرایش: تیر ۱۴۰۳

تاریخ بازنگری: تیر ۱۴۰۶

کد بازنگری: ۰۰۶



کلینیک پرستاری آموزش سلامت واقع در درمانگاه مرکزی
بیمارستان قائم (عج) اتاق ۳ با کادری مجرب همه روزهای کاری
هفته از ساعت ۹ تا ۱۲ بصورت رایگان آماده پاسخگویی به سوالات
شما می باشد.



مددجو و همراه گرامی

با شناسه پیگیری که در خلاصه پرونده یا برگه آزمایش
است می توانید کلیه آزمایشات معوقه را از طریق آدرس
زیر پیگیری کنید.

<https://labresult.mums.ac.ir/>

منبع:

1. <https://medlineplus>.
2. <https://www.clinicalkey>.



چه زمانی باید به پزشک مراجعه نمود؟

- اگر دو نوبت قند خون بالای ۳۰۰ دارید.
- اگر میزان کتون ادرار در تستهای خانگی بالا باشد.
- اگر طی ۶ ساعت حداقل یک نوبت استفراغ نموده و یا اسهال داشته باشید (۳ تا ۴ نوبت دفع مدفوع).

چه زمانی باید برای بستری به بیمارستان مراجعه کرد؟

- ✧ در صورتی که به شدت بدحال هستید و یا دچار ضعف، گیجی و کم آبی می باشید.
- ✧ در صورتی که علائمی مثل درد شدید شکم، استفراغ و یا درد قفسه سینه دارید.



ممدجوی گرامی این برگه آموزشی، حاوی نکاتی جهت افزایش آگاهی شما در رابطه با **کتواسیدوز دیابتی (DKA)** می باشد. امیدواریم با رعایت نکات ذکر شده، هرچه سریع تر سلامت خود را بازیابید.



کتواسیدوز دیابتی چیست؟

در بیماری دیابت به دلیل کمبود انسولین، قند به جای وارد شدن در سلول، در خون باقی مانده و مقدار آن مرتباً افزایش می یابد. چنانچه دیابت درمان نشود و یا تحت کنترل نباشد؛ منجر به ایجاد عارضه کتواسیدوز دیابتی شده و بدن به جای سوزاندن قند، چربی را می سوزاند و باعث افزایش ماده سمی به نام کتون در خون می شود. همچنین وقتی قند خون خیلی بالا رود، کلیه ها نمی توانند آن را تصفیه کرده و قند به همراه ادرار دفع می شود و به دنبال آن مقدار زیادی آب (حدود ۱۰٪ آب بدن) برای رقیق کردن ادرار از بدن دفع می شود. در نتیجه ادرار زیاد شده و بدن دچار کم آبی می شود.

کتواسیدوز دیابتی چه علائمی دارد؟

- ✂ تشنگی بیش از اندازه
- ✂ تکرر ادرار
- ✂ تهوع و استفراغ، درد شکمی
- ✂ ضعف و بی حالی؛ گیجی و خواب الودگی
- ✂ افزایش تعداد تنفس، بوی میوه در تنفس

کتواسیدوز دیابتی چه زمانی اتفاق می افتد؟

کتواسیدوز وقتی که یک بیماری دیگر مانند پنومونی یا هر بیماری تب دار، اسهال و یا استفراغ وجود دارد و یا زمانی که مصرف داروی دیابت و یا یک دوز انسولین فراموش شده است، اتفاق می افتد. گاهی کتواسیدوز اولین نشانه ابتلا به دیابت است.

کتواسیدوز دیابتی چگونه درمان می شود؟

درمان آن شامل تجویز مایعات وریدی، داروهایی برای پایین آوردن قندخون و استفاده از نمک پتاسیم برای اصلاح برخی اختلالات در بدن است.

کتواسیدوز دیابتی در اغلب مواقع به خوبی درمان می شود. اما در صورت عدم درمان، ممکن است وضعیت وخیم شده و بیمار به کما برود در نتیجه درمان سریع اهمیت دارد.



چگونه می توان از بروز کتواسیدوز در منزل جلوگیری نمود؟

- اگر دچار عفونت یا بیماری خاصی شدید، به موارد زیر توجه نمایید:
- انسولین یا داروی دیابت خوراکی را طبق معمول مصرف نمایید.

- هر ۳ تا ۴ ساعت قندخون و کتون ادرار را اندازه گیری کنید.

- در صورت بالا بودن قند خون (بیش از ۳۰۰) یا وجود کتون در ادرار به پزشک اطلاع دهید.

- در صورت درمان با انسولین (با نظر پزشک معالج) ممکن است هر ۳ تا ۴ ساعت به مقادیر اضافی انسولین رگولار نیاز داشته باشید.

- چنانچه به دلیل بیماری نمی توانید غذای معمول خود را مصرف نمایید، می توانید به جای آن ۶ تا ۸ بار در روز غذاهای نرم میل کنید (مثلاً یک فنجان سوپ یا نصف فنجان فرنی).

- در صورت داشتن استفراغ، اسهال یا تب مداوم، به منظور جلوگیری از کم آبی و تامین انرژی، هر نیم تا یکساعت مایعاتی مثل نصف فنجان کولا، آب پرتقال و یا آب گوشت مصرف کنید.

- وجود تهوع، استفراغ و اسهال را به اطلاع پزشک برسانید زیرا اتلاف شدید مایعات ممکن است خطرناک باشد.

- بیماران دیابتی نوع ۱ که قادر به تامین مایعات از طریق خوراکی نمی باشند، باید در بیمارستان بستری شوند تا از بروز کتواسیدوز دیابتی و اغمای احتمالی پیشگیری شود.